

gis—ces) съдържа три диатонични полутона, и двойно увеличена съдържа три цѣли и единъ полутоонъ — диатонични (g—cisis, ges—cis) К. е като мелодически ходъ много естественъ, и използванъ презъ всички епохи интерバルъ.

Квартетъ, ит. Quartett, фр. Quatuor — музикална творба за 4 гласа или инструмента. Смѣсениятъ К. отъ гласове се състои отъ сопранъ, алтъ, теноръ и басъ; единородниятъ мажки — отъ 2 тенора и 2 баса (I и II теноръ и I и II басъ); единородниятъ женски — отъ I и II сопранъ и I и II алтъ. Отъ видоветъ инструментални К-ти най-ценни сѫ: **струнния квартетъ**, състоящъ се отъ I и II цигулка, виола и виолончель, и **клавириъ К.** — състоящъ се отъ пиано и три струнни инструмента: цигулка, виола и виолончель, (по-рано, сѫщо — две цигулки и виолончель). Вокалниятъ квартетъ има своето място въ операта, съ проводъ на оркестъръ, и като самостоятелна творба за 4 соло-гласа — съ съпроводъ на пиано или оркестъръ, а сѫщо и несъпроводно. Струнниятъ К. се явява въ срѣдата на XVIII ст., но още не въ стила на камерната музика, а съ оркестровъ характеръ. Такива сѫ и първите квартети на Хайдна. Той се смѣта за първо-майстора на този родъ, и ги е означавалъ като: Quadri, Cassations, Divertimenti, Notturni. Съ преиняснянето отъ него на сонатната форма и принципа на тематическата работа въ 6-тѣ квартета отъ 1781, той установява формата на струнния К. Следъ Хайдна, Моцартъ и Бетховенъ го разработватъ съ най-голѣмо маисторство. Бетховеновитъ последни К. сѫ най-висшето, което сѫществува отъ този родъ. Презъ XIX в. — особено втората половина, се образуватъ специални сдружения за изпълнение на струнни К-ти. Тѣ носят името на първия цигуларь. Най-прочуты такива сѫ: „К. Йоахимъ“, „Л. Капе“, „Чешкия К.“ (съ първоначаленъ съставъ: Хофманъ, Сукъ, Недбаль и Вихатъ), Парижкото „Дружество на последните Бетховенови квартети“, Брюкселския „Pro Arte“, Виенскитъ: „Розе К.“ и „Майрекеръ-Буксбаумъ“, Берлинския „Хавеманъ К.“, Франкфуртския „Амаръ К.“, Бурапещенския „Ленъръ К.“. Съ изгледи на трайно сѫществуване отъ

многото опити въ София за К-ти е този на Арсени Лечевъ, съ Сертевъ, Якимовъ и Кугийски.

Квinta, лат. quinta — интервалъ отъ петъ диатонически степени. **Чиста** К. съдържа три цѣли и единъ полутоонъ (диатонични), **умалена** — два цѣли и два полутона, **увеличена** — три цѣли тона, единъ диатонически и единъ хроматически полутоона; **двойно умалена** = единъ тонъ и три диатонически полутона, **двойно увеличена** = три цѣли тона, единъ диатониченъ и два хроматично полутона. К. е била третирана и се е възприемала презъ различнитѣ епохи различно: презъ срѣдновѣковието последователнитѣ квintи сѫ били приятни за ухото и се срещатъ твърде много въ многогласния мотетъ; въ началото на XVI в. тѣ биватъ изключени изъ употреба; презъ XVII в. сѫ се считали за недостатъчни (бедни) хармонично; презъ XIX в. теоретицитетъ забраняватъ последвания отъ (упоредни) квintи — което става основно правило на класическата хармония. Квинтовия ходъ е единъ отъ най-естествените за движението на мелодията.

Квинтдесима, лат. quinta decima — интервалъ отъ 15 диатонически степени, отъ даденъ основенъ тонъ — сиречъ — двойна октава. Напр. c¹—c³.

Квинтетъ, лат. quintet — музикална творба за петъ пѣвчески гласа или инструмента, или за петъ пѣвчески гласа съ инструменти. **Струнния К.** се състои отъ 2 цигулки, 2 виоли и виолончель, или 2 цигулки, виола и 2 виолончели; **Клавириъ К.** — отъ пиано, 2 цигулки, виола и виолончель; **Духовия квинтетъ** се състои отъ дървени или медни инструменти. Формата на инструменталния К. е сѫщата, както на квартета — т. е. сонатната.

Квintи забранени — (гл. паралелни квintи).

Квинтиране, фр. quintoyer, sonner la quinte, нѣм. Quintieren — се нарича при кларинета — пренадуването, по-силно отъ обикновеното надуване (нѣм. Überblasen) — въ интервалъ дуodeцима — вместо октава. Това свойство на кларинета се дължи на обстоятелството, че цевъта му не е коническа, а цилиндрическа.